Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

_____ Віталій СЕРЬОГІН

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО

рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

галузь знань - 29 Міжнародні відносини

спеціальність - 293 Міжнародне право

освітня програма - Міжнародне право

вид дисципліни - обов'язкова

факультет - юридичний

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

31 серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Воронов Кирило Маркович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Програму схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Протокол № 1 від 28 серпня 2026 року

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін Олена УСТИМЕНКО

Програму погоджено с гарантом освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право

Гарант освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
«Міжнародне право» Євген ТІТОВ

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від 31 серпня 2026 року, № 1

Голова науково-методичної комісії
юридичного факультету Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 293 Міжнародне право.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» є набуття студентами теоретичних та практичних знань та вмінь у сфері регулювання міжнародних економічних відносин; розуміння основних засад функціонування інститутів галузі міжнародного права.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення та аналіз правових проблем, формування та обґрунтування правових позицій та застосування отриманих знань у практичних ситуаціях.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота, у тому числі	
56 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
10 год.	10 год.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 12. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

ФК2. Знання і розуміння ретроспективи формування міжнародних інститутів, зовнішньополітичних структур. правових та державних інститутів.

ФК6. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного приватного права.

ФК10. Уміння здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм.

ФК15. Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна:

ПРН7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію

ПРН12. На професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загальноюридичних питань; поважати опонентів та їхню точку зору

ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

1.8. Пререквізити: Теорія держави та права. Цивільне право. Цивільний процес.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальнотеоретичні аспекти міжнародного економічного права (МЕП)

Тема 1. Поняття та предмет міжнародного економічного права.

Поняття міжнародних економічних відносин. Види міжнародних економічних відносин. Політика держав у міжнародних економічних відносинах. Поняття лібералізму та протекціонізму. Види економічної інтеграції. Становлення та історичний розвиток міжнародного економічного права. Поняття правової норми. Місце міжнародного економічного права в системі міжнародного публічного права. Міжнародне економічне право в загальній системі правового регулювання. Співвідношення МЕП з національними системами права. Предмет регулювання міжнародного економічного права. Наукові концепції міжнародного економічного права.

Тема 2. Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права.

Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Поняття «міжнародне законодавство». Поняття і значення міжнародного економічного договору, його функції. Види міжнародних економічних договорів. Поняття «рамкового договору». Міжнародно-правовий звичай як джерело МЕП. Поняття і види актів міжнародних організацій, їх юридична сила. Резолюції ГА ООН. Норми «м'якого права» («soft law»). Кодекси поведінки. Правові акти ЄС. Рішення міжнародних судів-арбітражів. Поняття та система принципів міжнародного економічного права. Основні (загальні) принципи міжнародного економічного права. Характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного економічного права.

Поняття суб'єкта права. Первинні та вторинні суб'єкти міжнародного права. Держава - основний суб'єкт міжнародного економічного права. Основні складові державного суверенітету. Правосуб'єктність держави. Поняття імунітету держави в міжнародному економічному праві. Теорії абсолютного та функціонального імунітету.

Тема 4. Міжнародні економічні організації як суб'єкти МЕП.

Поняття міжнародної організації та її види. Поняття міжнародної економічної організації. Міжнародну економічна організація - специфічний суб'єкт МЕП. Транснаціональні корпорації як учасники МЕВ. Види залежних підприємств. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Кодекс поведінки ТНК. Поняття промислово-фінансової групи. Юридичні особи - учасники міжнародних відносин. Поняття та види товарної біржі. Міжнародні товарні аукціони. Валютні і фондові біржі.

Тема 5. Транснаціональні корпорації – специфічні суб'єкти МЕП.

Поняття і значення транснаціональних організацій. Класифікація транснаціональних корпорацій. Основні риси транснаціональних корпорацій. Нормативна система регулювання транснаціональних корпорацій. Питання регулювання діяльності транснаціональних корпорацій на двосторонньому рівні. Конвенція про транснаціональні корпорації. Кодекс поведінки транснаціональних корпорацій.

Тема 6. Міжнародні економічні договори.

Поняття і значення міжнародних економічних договорів. Поняття видів договорів. Торговельні договори. Контингентні угоди. Кредитні угоди. Угоди про міжнародні розрахунки. Довготермінові комплексні угоди про економічне, промислове та науково-технічне співробітництво. Міжнародні товарні угоди. Міжнародний факторинг. Міжнародний форфейтинг. Міжнародний фінансовий лізинг. Міжнародні ліцензійні договори га об'єкти промислової власності. Міжнародний договір франчайзингу. Міжнародно-правове регулювання економічної допомоги. Міжнародний договір з будівництва комплектного промислового об'єкта. Договори про міжнародну торгівлю послугами. Договори в рамках СОТ.

Тема 7. Засоби вирішення спорів мирним шляхом.

Вивчення принципу «Pacta sunt servanda». Інститут відповідальності. Поняття міжнародного правопорушення. Мирні засоби вирішення спорів. Добрі послуги. Посередництво. Слідчі комісії. Узгоджувальні комісії. Засоби забезпечення вирішення спорів, що виникають у межах міжнародних економічних договорів. Міжнародний Суд ООН. Рада Безпеки ООН. Механізм врегулювання спорів у межах СОТ. Міжнародні третейські суди (арбітражі).

Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність України.

Ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Принципи ЗЕД. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Принципи оподаткування при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Розділ 2. Міжнародне економічне право: особлива частина.

Тема 9. Міжнародне торговельне право.

Поняття міжнародного торговельного права. Джерела міжнародного торговельного права. Міжнародний торговельний договір. Поняття принципів міжнародної торгівлі. Заключний акт Конференції ООН з торгівлі і розвитку 1964 р. Принцип суверенної рівності, самовизначення народів і невтручання у внутрішні справи інших держав. Принцип недопущення дискримінації. Принцип права кожної країни на вільну торгівлю. Принцип економічного розвитку і соціального прогресу. Принцип міжнародного поділу праці

відповідно до потреб та інтересів країн. Принцип регулювання міжнародної торгівлі правилами, які сприяють економічному та соціальному прогресу. Принцип взаємовигідності міжнародної торгівлі.

Тема 10. Тарифні засоби регулювання торгівлі. ГАТТ.

Поняття тарифних засобів регулювання торгівлі. Митні формальності. Перевідвантажувальні інспекції. Термін «мито». Специфічне, адвалерне та альтернативне мито. Транзитні та імпортні мита. Нетарифні засоби обмеження торгівлі. Поняття нетарифного бар'єру. Кількісні обмеження та їх види. Виключення із загальних правил, пов'язані з особливими властивостями товарів. Торгівля товарами, що зачіпають суверенні функції держав. Винятки з загальних правил, пов'язані з питаннями безпеки. Міжнародна товарна організація з торгівлі бавовною. Міжнародна організація з какао. Міжнародна організація з цукру. Організація країн-експортерів нафти.

Тема 11. Міжнародне митне право.

Поняття міжнародного митного права та його місце в системі міжнародного права. Джерела міжнародного митного права. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1973 р., Конвенція про номенклатуру для класифікації товарів у митних тарифах 1950 р., Митна конвенція про ввезення комерційних автотранспортів на обмежений строк 1956 р., Митна конвенція відносно матеріалу життєзабезпечення мореплавців 1964 р., Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів 1980 р.

Тема 12. Гармонізована система опису та кодування товарів.

Поняття гармонізованої системи опису і кодування товарів. Міжнародна конвенція про гармонізовану систему описання і кодування товарів 1983 р. Створення та діяльність Ради митного співробітництва. Конвенція про створення Ради митного співробітництва. Митний кодекс Співтовариства. Функціонування системи «Інтрастат». База даних TARIC. Поняття «комбінованої номенклатури».

Тема 13. Міжнародне валютне право.

Термін «валюта». Конвертовані, обмежено конвертовані та замкнуті валюти. Поняття зовнішньої та внутрішньої конвертованості. Золотовалютні резерви. Міжнародні валютні відносини. Міжнародне валютне право. Світова валютна система. Паризька валютна система. Бретон–вудська система. Золотовалютний стандарт. Передумови створення МВФ та МБРР. Європейська валютна система. Елементи європейської валютної системи: європейська валютна одиниця, механізм обміну курсу, Європейський валютний фонд співробітництва. Діяльність Європейського центрального банку. Європейська система центральних банків. Створення Міжнародного валютного фонду. Транш-угода. Угода «стенд-бай». Резервний та кредитний транш.

Тема 14. Міжнародне транспортне право. Морські перевезення.

Поняття міжнародних транспортних перевезень. Міжнародне транспортне право. Транспортні договори. Морський транспорт. Лінійні (регулярні) перевезення. Трампові (нерегулярні) перевезення. Конвенція про уніфікацію принципів, що стосуються коносаментів 1924 р. Конвенція про уніфікацію принципів, що стосуються обмеження відповідальності власників морських суден 1924 р. Конвенція ООН про морське перевезення вантажів 1978 р. Афінська конвенція про перевезення морем пасажирів і їх багажу 1974 р. Лондонська конвенція про обмеження відповідальності за претензіями на певні ділянки морів 1976 р. Конвенція ООН з морського права.

Тема 15. Режим міжнародних річок. Автомобільні перевезення Авіаційні перевезення.

Міжнародні річки. Прикордонні річки. Правовий режим Дунаю. Міжнародно-правовий режим міжнародних річок. Конвенція про уніфікацію окремих принципів щодо відповідальності при зіткненні річкових суден 1960 р. Поняття міжнародних залізничних перевезень. Конвенція про залізничні перевезення вантажів 1980 р. Конвенція про залізничні перевезення пасажирів 1980 р. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ). Поняття міжнародних автомобільних перевезень. Женевська конвенція «Про договір міжнародного перевезення вантажів» 1956 р. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки міжнародного дорожнього перевезення 1959 р. Конвенція про дорожній рух 1968 р. Європейська угода про роботу екіпажів транспортних засобів 1970 р. Поняття міжнародних повітряних перевезень. Конвенція з уніфікації окремих правил міжнародних повітряних перевезень 1929 р. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. Діяльність міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО). Міжнародна асоціація повітряного транспорту (ІАТА). Авіаційні перевезення: особливості регулювання. Авіаційні правила України. Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу.

Тема 16. Міжнародно-правове регулювання промислового співробітництва.

Поняття «промислово розвинені країни». «Зелена революція». Роль Організації ООН з промислового розвитку (ЮНІДО), її повноваження та функції. Основні органи ЮНІДО.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	сем.	лаб.	інд.	с.р.		л.	сем.	лаб.	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальнотеоретичні аспекти міжнародного економічного права (МЕП)												
Тема 1. Поняття та предмет міжнародного економічного права.	8	2	2			4	8	2				6
Тема 2. Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права.	8	2	2			4	6					6
Тема 3. Суб'єкти міжнародного економічного права.	8	2	2			4	10	2	2			6
Тема 4. Міжнародні економічні організації, як суб'єкти МЕП.	8	2	2			4	6					6
Тема 5. Транснаціональні корпорації – специфічні суб'єкти МЕП.	8	2	2			4	6					6
Тема 6. Міжнародні	8	2	2			4	6					6

економічні договори.												
Тема 7. Засоби вирішення спорів мирним шляхом.	8	2	2			4	6					6
Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність України.	8	2	2			4	6					6
Разом за розділом 1	**64**	**16**	**16**			**32**	**54**	**4**	**2**			**48**

Розділ 2. Міжнародне економічне право: особлива частина												
Тема 9. Міжнародне торговельне право.	8	2	2			4	10	2				8
Тема 10. Тарифні засоби регулювання торгівлі. ГАТТ.	8	2	2			4	8					8
Тема 11. Міжнародне митне право.	8	2	2			4	12	2	2			8
Тема 12. Гармонізована система опису та кодування товарів.	6	2	2			2	8					8
Тема 13. Міжнародне валютне право.	8	2	2			4	8					8
Тема 14. Міжнародне транспортне право. Морські перевезення.	6	2	2			2	8					8
Тема 15. Режим міжнародних річок. Автомобільні перевезення Авіаційні перевезення.	6	2	2			2	6					6
Тема 16. Міжнародно-правове регулювання промислового співробітництва.	6	2	2			2	6					6
Разом за розділом 2	**58**	**16**	**16**			**26**	**66**	**4**	**2**			**60**
Усього годин	**120**	**32**	**32**		**10**	**56**	**120**	**8**	**4**		**10**	**108**

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття та предмет міжнародного економічного права.	2
2.	Тема 2. Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права.	2
3.	Тема 3. Суб’єкти міжнародного економічного права.	2 (2)
4.	Тема 4. Міжнародні економічні організації, як суб’єкти МЕП.	2
5.	Тема 5. Транснаціональні корпорації – специфічні суб’єкти МЕП.	2
6.	Тема 6. Міжнародні економічні договори.	2
7.	Тема 7. Засоби вирішення спорів мирним шляхом.	2
8.	Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність України.	2
9.	Тема 9. Міжнародне торговельне право.	2
10.	Тема 10. Тарифні засоби регулювання торгівлі. ГАТТ.	2
11.	Тема 11. Міжнародне митне право.	2 (2)

12.	Тема 12. Гармонізована система опису та кодування товарів	2
13.	Тема 13. Міжнародне валютне право.	2
14.	Тема 14. Міжнародне транспортне право. Морські перевезення.	2
15.	Тема 15. Режим міжнародних річок. Автомобільні перевезення Авіаційні перевезення.	2
16.	Тема 16. Міжнародно-правове регулювання промислового співробітництва.	2
	Разом	**32 (4)**

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття та предмет міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
2.	Тема 2. Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
3.	Тема 3. Суб'єкти міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
4.	Тема 4. Міжнародні економічні організації, як суб'єкти МЕП. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
5.	Тема 5. Транснаціональні корпорації – специфічні суб'єкти МЕП. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
6.	Тема 6. Міжнародні економічні договори. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
7.	Тема 7. Засоби вирішення спорів мирним шляхом. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
8.	Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність України. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
9.	Тема 9. Міжнародне торговельне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
10.	Тема 10. Тарифні засоби регулювання торгівлі. ГАТТ. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
11.	Тема 11. Міжнародне митне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
12.	Тема 12. Гармонізована система опису та кодування товарів. (опрацювати додаткову літературу за темою)	2
13.	Тема 13. Міжнародне валютне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	4
14.	Тема 14. Міжнародне транспортне право. Морські перевезення. (опрацювати додаткову літературу за темою)	2
15.	Тема 15. Режим міжнародних річок. Автомобільні перевезення Авіаційні перевезення. (опрацювати додаткову літературу за темою)	2
16.	Тема 16. Міжнародно-правове регулювання промислового співробітництва. (опрацювати додаткову літературу за темою)	2
	Разом	**56**

Завдання для самостійної роботи (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття та предмет міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
2.	Тема 2. Поняття та система джерел міжнародного економічного права. Принципи міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
3.	Тема 3. Суб'єкти міжнародного економічного права. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
4.	Тема 4. Міжнародні економічні організації, як суб'єкти МЕП. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
5.	Тема 5. Транснаціональні корпорації – специфічні суб'єкти МЕП. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
6.	Тема 6. Міжнародні економічні договори. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
7.	Тема 7. Засоби вирішення спорів мирним шляхом. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
8.	Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність України. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
9.	Тема 9. Міжнародне торговельне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
10.	Тема 10. Тарифні засоби регулювання торгівлі. ГАТТ. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
11.	Тема 11. Міжнародне митне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
12.	Тема 12. Гармонізована система опису та кодування товарів. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
13.	Тема 13. Міжнародне валютне право. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
14.	Тема 14. Міжнародне транспортне право. Морські перевезення. (опрацювати додаткову літературу за темою)	8
15.	Тема 15. Режим міжнародних річок. Автомобільні перевезення Авіаційні перевезення. (опрацювати додаткову літературу за темою)	6
16.	Тема 16. Міжнародно-правове регулювання промислового співробітництва (опрацювати додаткову літературу за темою).	6
	Разом	**108**

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни «Міжнародне економічне право» виконуються у формі мультимедійних презентацій за темою, що визначається чи обирається студентом за допомогою викладача. Індивідуальні завдання виконуються особою, яка навчається, самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт комплексної тематики кількома особами.

Створення презентацій є однією з форм науково-дослідницької роботи. Презентація виконується за допомогою програми Microsoft Office PowerPoint и повинна складатися не

менше, ніж з 15 слайдів. Матеріал на слайді можна розділити на головний і додатковий. Головний необхідно виділити, щоб при демонстрації слайда він ніс основне смислове навантаження: розміром тексту або об'єкта, кольором, спецефектами, порядком появи на екрані. Додатковий матеріал призначений для підкреслення основної думки слайда. Для різних видів об'єктів рекомендуються різні розміри шрифту.

Заголовок слайда краще писати розміром шрифту 22-28, підзаголовок і підписи даних в діаграмах – 20-24, текст, підписи і заголовки осей в діаграмах, інформацію в таблицях – 18-22.

Для виділення заголовка, ключових слів використовуйте напівжирний або підкреслений шрифт. Для оформлення другорядної інформації та коментарів – курсив. На всіх слайдах презентації використовуйте шрифт одної назви.

Для гарного сприйняття презентації з будь-якої відстані в залі, текст краще набирати шрифтом Arial, Bookman Old Style, Calibri, Tahoma, Times New Roman або Verdana.

1. На першому слайді слід вказати назву МОН, назву ВНЗ, кафедру, прізвище, ім'я та по батькові студента і тему презентації, номер навчальної групи.
2. На другому слайді подається зміст презентації.
3. На інших слайдах – наповнення теми.
4. У тексті на слайдах не допускається скорочення слів, крім загальновживаних (ООН, ЄС, ОБСЄ та ін.).
5. Слайди повинні бути тезисними. Для надання презентації PowerPoint наочності і, якщо це необхідно, барвистості на деяких слайдах можна розмістити різні схеми, графіки, фотографії, малюнки, колажі. Вставлені фотографії або картинки повинні бути високої якості і досить великого розміру, інакше при розтягуванні вони втрачають різкість, чим можуть тільки зіпсувати ефект від презентації. При підготовці презентації може бути використаний звуковий супровід.
6. Презентація повинна бути підготовлена у наданому фоні (шаблон слайда). Не слід робити слайди занадто строкатими і розрізненими за колірним рішенням – це шкодить формуванню нестійких зорових образів.
7. Слайди повинні або акцентувати увагу на чомусь, або візуалізувати матеріал (ті ж таблиці, схеми, малюнки з позначеннями, якщо є). Не має бути на одному слайді відразу кілька блоків зорової або текстової інформації. Це відволікає, розсіює увагу, погіршує концентрацію.
8. Слайд повинен бути простим для сприйняття – небагато тексту на одному слайді.

Теми індивідуальних завдань

1. Основні джерела міжнародного економічного права та їх системність.
2. Спеціальні принципи міжнародного економічного права.
3. ООН та міжнародні економічні організації, що входять до її структури.
4. Структура міжнародного економічного договору.
5. Укладання міжнародних економічних договорів.
6. Правове регулювання діяльності міжнародного арбітражу.
7. Порядок та право укладання зовнішньоекономічних договорів.
8. Структура міжнародних господарських контрактів.
9. Принципи міжнародної торгівлі.
10. Зміст та структура міжнародного контракту щодо здійснення бартерних операцій.
11. Зміст та структура міжнародного договору лізингу.
12. Міжнародні кредити і їх регулювання.

13. Сутність міжнародного інвестиційного права та його джерел.
14. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій.
15. Міжнародний договір як джерело інвестиційного права.
16. Економічний зміст міжнародного транспортного права.
17. Правове забезпечення міжнародних морських та річкових перевезень.
18. Правове забезпечення міжнародних залізничних перевезень.
19. Правове забезпечення міжнародних автомобільних перевезень.
20. Правове забезпечення міжнародних повітряних перевезень.
21. Правове регулювання галузевих міжнародно-господарських відносин.
22. Правове регулювання міжнародних науково-технічних відносин.
23. Механізм правового регулювання міжнародних відносин в промисловості.
24. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
25. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні.
26. Органи, що здійснюють державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
27. Поняття та джерела міжнародного транспортного права.

7. Методи навчання

Методи навчання – це впорядковані способи діяльності педагога і студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань. Вони реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності.

Застосовуються три групи методів навчання:

1. словесні – описове розкриття навчального матеріалу, пояснення сутності відповідного явища, поняття, процесу, інструктаж щодо особливостей застосування окремих норм, перевірка рівня самостійного опрацювання навчального матеріалу тощо;
2. наочні – демонстрація схем, таблиць, малюнків (за наявності);
3. практичні – формування вмінь і навичок оперування правовими категоріями, застосування правових норм та використання набутих знань при проведенні семінарських занять.

8. Методи контролю

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському аудиторному занятті у формі усного опитування, виступів студентів, написання та захисту рефератів, контрольних робіт. Поточний контроль проводиться у вигляді письмової контрольної роботи з метою оцінювання знань і умінь, набутих під час вивчення тем відповідного розділу. Письмова контрольна робота може передбачати розгорнуті відповіді на питання, відповіді на тести.

По закінченню вивчення курсу проводиться екзамен у формі письмової екзаменаційної роботи. Письмова екзаменаційна робота може передбачати розгорнуті відповіді на питання, відповіді на тести.

Максимальна сума балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового контролю з навчальної дисципліни, складає 40. Максимальна сума балів, які може набрати

студент при вивченні навчальної дисципліни, складає 100.

Перелік питань до екзамену

1. Міжнародні економічні відносини як об’єкт міжнародного економічного права.
2. Міжнародні економічні відносини: поняття, їх зміст і значення.
3. Поняття та предмет міжнародного економічного права.
4. Система міжнародного економічного права.
5. Структура та принципи міжнародного економічного права.
6. Міжнародне економічне право в системі міжнародного права України.
7. Україна як суб’єкт міжнародного економічного співробітництва.
8. Поняття джерел міжнародного економічного права.
9. Основні джерела міжнародного економічного права та їх системність.
10. Зміст та характеристика міжнародних економічних договорів як джерел міжнародного економічного права.
11. Міжнародно-правовий звичай як основне джерело міжнародного економічного права
12. Допоміжні джерела міжнародного економічного права: рішення міжнародних органів та організацій; рішення міжнародних судів; доктрина міжнародного права; національне законодавство та рішення національних судів.
13. Принципи міжнародного економічного права: поняття, структура, природа, ознаки та зміст.
14. Система принципів міжнародного економічного права.
15. Загальні принципи міжнародного економічного права.
16. Спеціальні принципи міжнародного економічного права.
17. Суб’єкти міжнародного економічного права: поняття і види.
18. Правовий статус держави як основного суб’єкта міжнародного економічного права.
19. Імунітет держави за міжнародним правом.
20. Поняття, класифікація та система міжнародних економічних організацій.
21. Міжнародні організації як суб’єкти міжнародного економічного права.
22. Міжнародна правосуб’єктність та міжнародно-правовий статус міжнародної економічної організації.
23. Вплив міжнародних економічних організацій на правове регулювання в економічній сфері. Міжнародні урядові економічні організації
24. Міжнародні неурядові економічні організації.
25. ООН та міжнародні економічні організації, що входять до її структури.
26. Європейський Союз: правовий статус та характеристика.
27. Галузеві та регіональні міжнародні економічні організації.
28. Регіональні економічні організації на пострадянському просторі
29. Співдружність незалежних держав (СНД), Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕс), Регіональне об’єднання за участю Грузії, України, Республіки Узбекистан, Азербайджанської Республіки, Республіки Молдова (ГУУАМ)).
30. Транснаціональні корпорації та їх роль в системі міжнародних економічних відносин.
31. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК на універсальному та регіональному рівнях.
32. Інші учасники міжнародних економічних відносин: поняття, види, особливості правового статусу.
33. Поняття та значення міжнародних економічних договорів.

34. Види міжнародних економічних договорів.

35. Структура міжнародного економічного договору.

36. Укладання міжнародних економічних договорів.

37. Міжнародні економічні договори між державами та міжнародними організаціями.

38. Загальна характеристика правового забезпечення зобов'язань за міжнародними економічними договорами.

39. Засоби вирішення спорів, що виникають з приводу міжнародних економічних договорів.

40. Засоби вирішення спорів, що виникають з приводу міжнародних економічних договорів в межах СОТ.

41. Правове регулювання діяльності міжнародного арбітражу.

42. Порядок та право укладання зовнішньоекономічних договорів.

43. Структура міжнародних господарських контрактів.

44. Правове забезпечення виконання міжнародних економічних договорів .

45. Основні способи вирішення спорів, що виникають через реалізацію міжнародних економічних договорів .

46. Зміст та особливості дії міжнародного арбітражу.

47. Міжнародне торгове право – складова частина міжнародного економічного права.

48. Економічний зміст міжнародного торгового права.

49. Принципи міжнародної торгівлі.

50. Міжнародні торгові договори (угоди).

51. Основні види міжнародних торгових договорів.

52. Зміст та структура договору купівлі-продажу товарів.

53. Порядок укладання договору міжнародної купівлі-продажу товарів.

54. Зміст та структура міжнародного контракту щодо здійснення бартерних операцій.

55. Міжнародні торгові організації.

56. Діяльність СОТ в регулюванні міжнародної торгівлі.

57. Зміст та структура міжнародного договору консигнації.

58. Зміст та структура міжнародного договору лізингу.

59. Поняття міжнародного митного права.

60. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва з митних питань.

61. Поняття та система міжнародного валютного права.

62. Організаційно – правовий механізм міжнародної валютної системи.

63. Міжнародні кредити і їх регулювання.

64. Сутність міжнародного інвестиційного права та його джерел.

65. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій.

66. Міжнародний договір як джерело інвестиційного права.

67. Економічний зміст міжнародного транспортного права.

68. Правове забезпечення міжнародних морських та річкових перевезень.

69. Правове забезпечення міжнародних залізничних перевезень.

70. Правове забезпечення міжнародних автомобільних перевезень.

71. Правове забезпечення міжнародних повітряних перевезень.

72. Правове регулювання галузевих міжнародно-господарських відносин.

73. Правове регулювання міжнародних науково-технічних відносин.

74. Механізм правового регулювання міжнародних відносин в промисловості.

75. Механізм правового регулювання міжнародних відносин в сільськогосподарському виробництві.

76. Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

77. Принципи та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

78. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

79. Значення правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

80. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

81. Загальна характеристика Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність в Україні».

82. Порядок укладання та виконання Україною міжнародних договорів.

83. Особливості державного регулювання міжнародних економічних відносин в Україні.

84. Правове забезпечення врегулювання спорів у галузі зовнішньоекономічної діяльності в Україні

85. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні..

86. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні.

87. Органи, що здійснюють державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

88. Поняття та джерела міжнародного транспортного права.

89. Значення міжнародного науково-технічного співробітництва в розвитку економіки країн світу.

90. Україна – самостійний суб'єкт міжнародного економічного права.

91. Особливості провадження в міжнародному комерційному арбітражі

92. Вимоги до арбітражної угоди. Умови дійсності арбітражної угоди.

93. Визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу.

9. Схема нарахування балів

Загальна кількість балів – 100.
Кількість балів за екзамен – 40.
Кількість балів протягом семестру – 60:
Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях ∑40 = 40:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \times 8 \text{ (вісім)}$$

Примітка:
∑40 – сума максимальної кількості балів
∑1 – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.
∑2 – кількість семінарських занять протягом семестру.
8 – коефіцієнт

Індивідуальне завдання – 10 балів
Контрольна робота – 10 балів.

Поточний контроль	Індивідуальне завдання	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Т1-Т16					
∑40	10	10	60	40	100

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи,

індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов’язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов’язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Критерії оцінювання усної відповіді

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п’ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;

- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;

- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;

- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;

- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;

- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівка викладача;

- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;

- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;

- викладає матеріал не достатньо зв’язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;

- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Кількість отриманих балів	Критерії отримання відповідної кількості балів
0 балів	робота не зараховується; студентом не дотримано визначених вимог, тематика роботи не розкрита взагалі, не використано міжнародні джерела; студент не орієнтується в тематиці роботи та не може відповісти на жодне з поставлених питань

1-6 балів	робота не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються; при виконанні роботи використано менш ніж 10 джерел, не використано міжнародні наукові джерела; в роботі відсутні посилання на використані джерела, тема роботи розкрита однобічно, відсутня логічність викладення матеріалу; не дотримано структури роботи; в роботі допущено суттєві граматичні та/або стилістичні помилки; студент не відповів на переважну більшість поставлених питань
7-9 балів	робота виконана на належному теоретико-практичному рівні; дотримано вимоги, які висуваються до написання роботи, робота належним чином структурована, але в недостатній мірі проаналізовані наукові джерела та відсутній творчий підхід до виконання поставлених завдань, допущено незначні порушення логічності та/або систематичності викладення матеріалу; допущено незначні неточності в оформленні роботи; студент відповів на усі поставлені питання
10 балів	робота виконана на високому науково-практичному рівні; в роботі продемонстровано високій рівень знань та творчого осмислення отриманих результатів дослідження; не допущено помилок при оформленні роботи; студент відповів на усі поставлені питання

Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних робіт

Контрольні та екзаменаційні роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 10 тестових завдань, екзаменаційна робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має п’ять варіантів відповідей, тільки одне яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

Правові акти, міжнародні договори:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 24 липня 1971 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 2006 р. № 5. С. 320.
2. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України.* 1995. № 47. Ст. 349.
3. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958 р. *Офіційний вісник України*. 2004. № 45. С. 329.
4. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14.07.1967 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990 р. № 1. С. 310.
5. Конвенція ООН про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів

документ від 14.06.1974 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 2004 р. № 4. С. 520.

6. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів від 19.05.1956 р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 34. С. 20.

7. Конвенція про транснаціональні корпорації від 06.03.1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 36. Ст. 323.

8. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28.05.1999 р.. *Офіційний вісник України*. 2009. № 33. С. 169.

9. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.

10. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990. № 1. С. 348.

11. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Офіційний вісник України. 2012. № 32. С. 9.

12. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15 червня 1957 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 35. Ст. 284.

13. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990. № 1. С. 320.

14. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 7. Ст. 36.

15. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1992. № 48. Ст. 650.

16. Повітряний кодекс України від 04 травня 1993 р. № 3167-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1993. № 25. Ст. 274.

17. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-X. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377.

18. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1991. № 47. Ст. 646.

19. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 04 лютого 1994 р. № 3929-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 23. Ст. 161.

20. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4002-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 25. Ст. 198.

21. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 р. № 93/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. № 19. Ст. 80.

22. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.

23. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. № 2709. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 32. Ст. 422.

24. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-Ш. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. Ст. 135.

25. Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію від 24 березня 1971 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 25. Ст. 160.

26. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. № 435. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 44. Ст. 356.

Підручники, навчальні посібники

1. Дергачова В. В., Кузнєцова К. О., Манаєнко І. М., Мельникова В. А., Ченуша О. С. Міжнародні економічні відносини: навч. наочний посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.

2. Мальський О. М. Міжнародне торговельне право: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 728 с.
3. Міжнародне економічне право. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред. О. А. Музики-Стефанчук та В. В. Рєзнікової. Київ: Юрінком Інтер, 2026. Т. 1. 268 с.
4. Міжнародне економічне право. Спеціальна частина : підручник : у 2 т. / за ред. О. А. Музики-Стефанчук та В. В. Рєзнікової. Київ : Юрінком Інтер, 2026. Т. 2. 628 с.
5. Міжнародні економічні відносини : підручник / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.
6. Світова економіка : підручник / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 526 с.
7. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
8. Introduction to “International Economic Relations”: study guide / A. P. Holikov, N. A. Kazakova, I. Y. Frolova, A. S. Sholom. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2022. 92 p.

Допоміжна література

1. Рішко, М. (2026). Зміни в ефективності міжнародних економічних організацій та дії мір державного регулювання торгівлі як наслідок глобальних трансформацій. *Сталий розвиток економіки*, (2 (59), 472-478. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-64
2. Voronov, K., Ivanchenko, E., & Kachuriner, V. (2024). Customs control of foreign economic activity in the agricultural sector: economic and legal aspects. *Baltic Journal of Economic Studies*, 10 (4), 135–143. URL: https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-4-135-143.
3. Воронов К. М. Особливості компетенції та арбітражного провадження в сфері торгівлі зерновими культурами. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.* Серія «Право». 2022. Вип. 33. С. 47–52. URL: https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21562.
4. Савченко В. О., Устименко О. А., Завальна Ж. В., Воронов К. М. Вплив Директиви 2006/123/ЄС на інститут послуг в Україні. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права.* Серія Економічна. Серія Юридична. 2022. № 35. С. 74–81. URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/681.
5. Завальна Ж. В., Устименко О. А., Савченко В. О., Воронов К. М. Законодавство ЄС та договірне регулювання фінансових послуг в Україні. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права.* Серія Економічна. Серія Юридична. 2022. № 33. С. 230–235. URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/683
6. Воронов, К. (2025). Застосування принципів європейського договірного права та інших джерел «м’якого права» в міжнародному комерційному арбітражі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.* Серія «Право», (39), 177–185. URL: https://doi.org/10.26565/2075-1834-2025-39-17.
7. Воронов, К. (2025). Зустрічні позови держав щодо ESG та шкоди довкіллю в практиці ICSID: аналіз нових процедурних можливостей за правилами 2022 року. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*, (40), 111-118. URL: https://doi.org/10.26565/2075-1834-2025-40-11.
8. Воронов, К. (2025). Modernising the legal framework for the cross-border sale of goods in the EU: a comparative analysis of directives 1999/44/ EU and 2019/771. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*, (41). 188-198. URL: https://doi.org/10.26565/2075-1834-2026-41-16.

9. Прокоп’єва А.А. Формування інституційної моделі регулювання економіки в контексті сучасних процесів інтернаціоналізації. *Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право)*. 2012. № 1. С. 191-198.

10. Прокоп’єва А.А., Полторацька О.Т. Міжнародні інтеграційні аспекти інституційного регулювання. *Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право)*. 2012. № 2. С. 174-181.

11. Мицик В.В., Бурменський М. В., Гнатовський М.М., Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. Т. 2. Основні галузі / В.В. Мицик, М. В. Бурменський, М.М. Гнатовський та ін.; за ред. Мицика В.В. 2-ге вид., змін. Харків: Право, 2020. 624 с.

12. Фомічов К.С. Сучасні тенденції міжнародного економічного права в умовах глобального розвитку. *Наукові записки. Серія: Право.* 2021. Вип. 8. С. 139-143. URL: https://cusu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/8_spec_2020/139-143.pdf

13. Сущ О.П., Остапенко О.Г., Матвєєва А.В. Місце міжнародного економічного права у системі права. *Наукові інновації та передові технології.* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка». 2023. № 3 (17). С. 176-184.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: http://portal.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал України»: https://www.kmu.gov.ua/